

TWOJA PRZYSZŁOŚĆ
FUNDACJA WSPARCIA SPOŁECZNEGO

TWOJE PRAWO W PIGUŁCE

Poradnik 4 z 10 • Upadłość konsumencka

Upadłość konsumencka

Nowa szansa – poznaj swoje prawa i obowiązki

O PROJEKCIE

Ten poradnik powstał w ramach kampanii „**Twoje Prawo w Pigułce**”. Projekt realizuje Fundacja Wsparcia Społecznego Twoja Przyszłość. Pomagamy mieszkańcom Warszawy udzielając porad prawnych, obywatelskich, psychologicznych i zawodowych.

Projekt sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022-2033.

Miejsce realizacji projektu

Fundacja Wsparcia Społecznego Twoja Przyszłość

ul. Wysockiego 4, Warszawa (Targówek)

tel. **+48 604 061 042**

strona internetowa: **twoja-przyszlosc.pl**

e-mail: **biuro.twoja-przyszlosc@op.pl**

Aktualna wersja poradnika

**Zeskanuj kod QR
i pobierz plik ze strony**

Wersja drukowana: stan prawny na dzień: 9 października 2026 r.
Poradnik ma charakter informacyjny i nie zastępuje indywidualnej porady prawnej.

Poznaj swoje prawa

Materiały edukacyjne „Prawo w Pigułce” są zbiorem podstawowych informacji dla każdej osoby, która chce lepiej poznać swoje prawa i wiedzieć, jak korzystać z nich w codziennym życiu. W ramach 10-ciu poradników tematycznych, znajdziesz w nich praktyczne informacje prawne przedstawione w prosty i zrozumiały sposób.

Prawo dotyczy wielu codziennych spraw — od mieszkania i pracy, przez sprawy rodzinne, po dziedziczenie i prawa konsumenta. Dlatego warto wiedzieć, na co zwrócić uwagę, jakie masz możliwości i gdzie szukać rzetelnych informacji.

**Zapraszamy do zapoznania
się z poradnikiem**

Zagadnienia poradnika

Czym jest upadłość konsumencka, str. 5

Jaki jest cel tego postępowania?

Kto może skorzystać, str. 6

Dla kogo przeznaczona jest ta instytucja prawna?

Niewypłacalność, str. 7

Kiedy dokładnie można złożyć wniosek do sądu?

Wyjątki od reguły, str. 8

Jakich długów nie da się umorzyć?

Wniosek i koszty, str. 9

Gdzie złożyć dokumenty i ile to kosztuje?

Po ogłoszeniu upadłości, str. 10

Jak może zakończyć się sprawa?

Mieszkanie i wypłata, str. 11

Jak prawo chroni dach nad głową i środki do życia?

Rodzina i konto w banku, str. 12

Jak upadłość wpływa na bliskich i rachunek?

Krok po kroku, str. 13

Podsumowanie najważniejszych działań

Punkty wsparcia, str. 14

Sprawdź, gdzie możesz uzyskać pomoc

Nowa szansa

Czym jest upadłość konsumencka?

Podstawa prawna: art. 491¹ Prawa upadłościowego

To specjalne postępowanie sądowe przewidziane dla osób prywatnych, które popadły w stan niewypłacalności. Ma ono dwa równorzędne cele.

Oddłużenie

Głównym założeniem jest danie uczciwemu dłużnikowi „drugiej szansy” poprzez redukcję lub całkowite umorzenie jego niespłaconych zobowiązań.

Zaspokojenie wierzycieli

Postępowanie ma też na celu odzyskanie jak największej części należności dla osób i instytucji, którym dłużnik zalega z płatnościami (odbywa się to poprzez likwidację jego majątku).

Słownik pojęć

- **Syndyk – osoba wyznaczona przez sąd, która przejmuje majątek dłużnika i spienięża go, aby spłacić wierzycieli.**

Kto może ogłosić upadłość?

Jak sama nazwa wskazuje, ta ścieżka prawna jest zarezerwowana wyłącznie dla konsumentów. Co to oznacza w praktyce?

Osoby prywatne

Z upadłości konsumenckiej mogą skorzystać osoby fizyczne, które w chwili składania wniosku nie prowadzą działalności gospodarczej.

Byli przedsiębiorcy

Osoby, które w przeszłości prowadziły firmę, a obecnie mają ją formalnie zamkniętą i wykreśloną z CEIDG, również mogą złożyć wniosek – nawet jeśli ich długi pochodzą z czasów prowadzenia biznesu.

Także bez majątku i dochodu

Upadłość konsumencką mogą ogłosić m.in. emeryci, renciści, bezrobotni, a nawet osoby bez żadnego majątku czy dochodu.

Zapamiętaj!

Brak majątku nie zamyka drogi do upadłości – liczy się niewypłacalność i brak działalności gospodarczej.

Kiedy można złożyć wniosek?

Podstawa prawna: art. 11 Prawa upadłościowego

Aby sąd mógł ogłosić upadłość, dłużnik musi znajdować się w stanie niewypłacalności.

Co to oznacza w świetle prawa?

Stan niewypłacalności

Najważniejsze zasady:

- niewypłacalność to stan, w którym dłużnik utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych,
- przyjmuje się, że sytuacja ta musi mieć charakter trwały (a nie być jedynie chwilowym brakiem pieniędzy),
- zgodnie z ustawą domniemywa się, że dłużnik jest niewypłacalny, jeśli opóźnienie w regulowaniu długów przekracza 3 miesiące.

Tego długu nie umorzysz!

Podstawa prawna: art. 491²¹ Prawa upadłościowego

Upadłość konsumencka pozwala na umorzenie m.in. kredytów, chwilówek czy zaległych rachunków. Prawo wymienia jednak zobowiązania, które nigdy nie ulegają umorzeniu.

Wyjątki od reguły

Tych zobowiązań nie da się umorzyć nawet po ogłoszeniu upadłości.

Są to:

- zobowiązania o charakterze alimentacyjnym,
- kary grzywny oraz nawiązki orzeczone przez sąd karny,
- renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci,
- długi, które dłużnik celowo zataił w postępowaniu (nie zgłosił ich syndykowi),
- nowe długi powstałe już po ogłoszeniu upadłości (np. nowe pożyczki czy bieżące rachunki).

Słownik pojęć

- **Masa upadłości** – cały majątek dłużnika, który syndyk przeznacza na spłatę wierzycieli.
- **Umorzenie zobowiązań** – zwolnienie z obowiązku spłaty pozostałych długów.

Procedura

Jak i gdzie złożyć wniosek?

Rozpoczęcie procedury wymaga złożenia wniosku do sądu rejonowego (wydziału gospodarczego).

Wyłącznie elektronicznie

Wniosek składa się obowiązkowo przez portal Krajowego Rejestru Zadłużonych (KRZ). Pisma złożone przez dłużnika w formie papierowej nie wywołują skutków prawnych i nie będą procedowane przez sąd.

Nie potrafisz obsługiwać komputera? Możesz:

- skorzystać z pomocy pracownika sądu na specjalnym stanowisku komputerowym w biurze podawczym,
- ustanowić pełnomocnika, który złoży wniosek przez KRZ.

Zapamiętaj!

Opłata sądowa za złożenie wniosku jest bardzo przystępna i wynosi 30 zł.

Co po ogłoszeniu upadłości?

Postanowienie sądu to dopiero początek drogi do czystej karty. Wkracza syndyk: majątek dłużnika staje się tzw. „masą upadłości”, a syndyk spienięża go, by spłacić wierzycieli.

Scenariusz 1 – plan spłaty

Sąd ustala plan spłaty reszty długów (zazwyczaj do 3 lat). Jeśli jednak do niewypłacalności doprowadzono celowo lub przez rażące niedbalstwo, plan może zostać wydłużony aż do 7 lat.

Scenariusz 2 – warunkowe umorzenie

Jeśli dłużnik nie jest w stanie nic spłacać, ale sytuacja jest przejściowa (np. tymczasowa utrata pracy), sąd „zawiesza” sprawę maksymalnie na 5 lat. Jeśli po tym czasie sytuacja się nie poprawi, długi znikają.

Scenariusz 3 – całkowite umorzenie bez planu

W przypadku braku majątku oraz gdy niezdolność do spłaty ma charakter trwały (np. ciężka, nieuleczalna choroba), sąd od razu umarza resztę długów i zamyka sprawę.

Co z mieszkaniem i wypłatą?

Największe obawy dotyczą utraty dachu nad głową i środków do życia. Prawo przewiduje tu jednak silne mechanizmy ochronne.

Ochrona przed bezdomnością

Jeśli w skład majątku wchodzi mieszkanie dłużnika, syndyk je spienięży. Z uzyskanej kwoty wydziela się jednak środki na wynajem nowego lokum dla dłużnika i jego rodziny na okres od 12 do 24 miesięcy.

Kwota wolna od potrąceń

Syndyk nie może zabrać 100% wypłaty. Zawsze musi pozostać tzw. kwota wolna (najczęściej równowartość płacy minimalnej). Zasada ta dotyczy umów o pracę, a w wielu przypadkach – gdy jest to jedyne źródło utrzymania – także umów zlecenia.

Rodzina i konto w banku

Ogłoszenie upadłości wpływa nie tylko na samego dłużnika, ale też na jego najbliższe otoczenie i codzienne funkcjonowanie.

Tymczasowa blokada konta

Z chwilą ogłoszenia upadłości banki obligatoryjnie blokują rachunki dłużnika, aby syndyk mógł przejąć nad nimi kontrolę.

Majątek małżeński

Jeśli małżonkowie nie mieli wcześniej rozdzielności majątkowej:

- z dniem ogłoszenia upadłości powstaje ona automatycznie z mocy prawa,
- cały ich dotychczasowy wspólny majątek wchodzi do masy upadłości.

Zapamiętaj!

Blokada konta trwa zazwyczaj kilka dni – w tym czasie dobrze jest mieć przy sobie gotówkę na bieżące wydatki.

Krok po kroku

**Upadłość konsumencka to szansa na nowy start.
Oto najważniejsze kroki.**

Zanim złożysz wniosek

Sprawdź, czy jesteś w stanie niewypłacalności (opóźnienie w spłacie długów powyżej 3 miesięcy) i czy nie prowadzisz działalności gospodarczej (str. 6–7).

Przygotuj się:

- spisz wszystkie swoje długi i wierzycieli,
- skorzystaj z bezpłatnej porady w naszym punkcie lub w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej (str. 14).

Po złożeniu wniosku

Wniosek złożysz elektronicznie przez Krajowy Rejestr Zadłużonych – opłata wynosi 30 zł (str. 9).

Pamiętaj:

- zgłoś wszystkie długi – zatajonych nie da się umorzyć (str. 8),
- nie zaciągaj nowych zobowiązań w trakcie postępowania,
- przygotuj gotówkę na kilka dni blokady konta (str. 12).

Punkty wsparcia

Miejski Rzecznik Konsumentów m.st. Warszawy

ul. Canaletta 2, 00-099 Warszawa

Zakres wsparcia: Interwencje i mediacje w sporach z bankami i firmami windykacyjnymi. Ochrona przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi stanowiącymi częstą przyczynę niewypłacalności.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

Urząd Dzielnicy Targówek

ul. L. Kondratowicza 20, 03-215 Warszawa.

Zakres wsparcia: Nieodpłatna asysta prawna w analizie przesłanek do ogłoszenia upadłości konsumenckiej, pomoc w obiektywnej ocenie stanu niewypłacalności oraz formalnym redagowaniu zawilego wniosku do sądu gospodarczego.

Nasz punkt konsultacyjny

Fundacja Wsparcia Społecznego Twoja Przyszłość

ul. Wysockiego 4, Warszawa (Targówek)

tel. **+48 604 061 042**

strona internetowa: **twoja-przyszlosc.pl**

e-mail: **biuro.twoja-przyszlosc@op.pl**

Masz wątpliwości?

Umów się na bezpłatną konsultację

Pozostałe wydania

W ramach projektu “Twoje Prawo w pigułce” ukazało się 10 numerów - zapoznaj się z ich treścią.

- 1. Rozwód i alimenty – od czego zacząć?**
- 2. Dziedziczenie bez długów**
- 3. Prawa pracownika i rodzica**
- 4. Upadłość konsumencka – nowa szansa**
- 5. Mieszkanie i najem**
- 6. Świadczenia dla rodziny**
- 7. Bezpieczny Senior w sieci i w domu**
- 8. Mediacje – jak się porozumieć bez sądu?**
- 9. Przemoc domowa - aspekty prawne**
- 10. Dostępność Plus**

Projekt sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022-2033.

Fundacja Wsparcia Społecznego Twoja Przyszłość

ul. Wysockiego 4, Warszawa, Targówek

tel. +48 604 061 042

Strona internetowa

twoja-przyszlosc.pl

Facebook

[Fundacja Twoja Przyszłość](#)

